

Sygn. akt IV Ko 33/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2016r.

Sąd Okręgowy w G. w IV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Barbara Kempieńska - Krawczyk

Ławnicy: Józef Kowalski, Krzysztof Szafraniec

Protokolant: (...)

w obecności Prokuratora Prokuratury Okręgowej Andrzeja Zięby

po rozpoznaniu w dniach 28.01.2016r., 22.02.2016r., 04.04.2016r. sprawy

z wniosku D. B.

w przedmiocie odszkodowania z tytułu niezasadnego wykonywania zabezpieczenia majątkowego

na mocy art. 552a § 2 kpk, art. 558 kpk i art. 29 ust. 1 Ustawy prawo o adwokaturze w zw. z art. 616 § 1 pkt 2 kpk i art. 554 § 2 kpk

orzeka:

1. oddala wniosek D. B. o zasądzenie odszkodowania z tytułu niezasadnego wykonywania zabezpieczenia majątkowego, orzeczonego postanowieniem Prokuratury Rejonowej G. G. (1) z dnia 17.03.2008r. sygn. 2 Ds. 360/08;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. G. kwotę 168,00 zł + 23% VAT, łącznie kwotę 206,64 (dwieście sześć 64/100) zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu;
3. obciąża kosztami postępowania Skarb Państwa.

Sygn. akt IV Ko 33/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawca D. B. złożył wniosek o odszkodowanie i zadośćuczynienie tytułem nieuzasadnionego stosowania zabezpieczenia majątkowego w kwocie 1000 zł w okresie od 14 marca 2008 r. do stycznia 2015 r. w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w G., sygn. akt IX K 781/11 (k.1-4).

Na rozprawie w dniu 28.01.2016 r. wnioskodawca sprecyzował wniosek domagając się odszkodowania w kwocie 876,64 zł co stanowi równowartość odsetek ustawowych od kwoty 1000 zł w okresie od 14.03.2008 r. do dnia 22.01.2015 r. (k.48v).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14.03.2008 r. dokonano zajęcia mienia należącego D. B. w postaci gotówki w łącznej kwocie 1000 zł (k. 91-94).

Postanowieniem z dnia 17.03.2008 r., sygn. akt 2 Ds. 360/08 zabezpieczono na mieniu D. B. grożącą mu karę grzywny w wysokości 4.000 zł poprzez zajęcia ruchomości w postaci pieniędzy zajętych w kwocie 1000 zł należących do niego, tymczasowo zajętych przez funkcjonariuszy KP w P. w dniu 14.03.2008 r. (k. 95).

Po nadaniu klauzuli wykonalności Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w G. działając na podstawie w/w tytułu wykonawczego dokonał stosownego zajęcia wierzytelności do wysokości w/w sumy (k. 97).

Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 15.10.2010 r., sygn. akt III K 1005/08 D. B. został skazany za przestępstwo z art. 18 § 2 kk w zw. z art. 279 § 1 kk na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych w kwocie po 30 zł każda, za przestępstwo z art. 291 § 1 kk na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wymiarze 70 stawek dziennych w kwocie po 30 zł każda, za przestępstwo z art. 306 kk na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności. Orzeczone kary połączono i wymierzono karę łączną 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności i karę łączną grzywny 120 stawek dziennych w kwocie po 30 zł każda. Na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono D. B. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 13.03.2008 r. do 14.03.2008 r. (k. 103-106).

Wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 31.05.2011 r., sygn. akt VI Ka 228/11 zaskarżony wyrok uchylono i sprawę D. B. przekazano do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G. (k. 113).

Na skutek ponownego rozpoznania wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 9.10.2013 r., sygn. akt IX K 781/11 D. B. został skazany za przestępstwo z art. 18 § 2 kk w zw. z art. 279 § 1 kk na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych w kwocie po 10 zł każda oraz za przestępstwo z art. 306 kk na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności. Orzeczone kary pozbawienia wolności połączono i wymierzono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności. Na poczet kary grzywny zaliczono D. B. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 13.03.2008 r. do 14.03.2008 r. (k. 119)

Wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 13.05.2014 r., sygn. akt VI Ka 14/14 zaskarżony wyrok został zmieniony w ten sposób, że uchylono orzeczenie o karze grzywny oraz rozstrzygnięcie w przedmiocie zaliczenia i na mocy art. 63 § 1 kk zaliczono oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres zatrzymania w dniu 13.03.2008 r. i 14.03.2008 r., a w pozostałym zakresie wyrok utrzymano w mocy (k. 127).

W dniu 16.05.2014 r.. do Sądu Okręgowego w G. wpłynął wniosek D. B. o zwolnienie zabezpieczenia (k. 128).

Postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 3.07.2014 r., sygn. akt IX K 781/11 stwierdzono upadek zabezpieczenia majątkowego zastosowanego wobec D. B. w przedmiotowej sprawie. (k. 133).

Zarządzeniem z dnia 30.12.2014 r., zarządzono zwrot zabezpieczenia majątkowego w kwocie 1000 zł wraz z odsetkami, na rachunek bankowy należący do M. C. zgodnie z dyspozycją wnioskodawcy (k. 135).

W dniu 8.01.2015 r. przelano kwotę zabezpieczenia majątkowego wraz z odsetkami (tj.1.101.66 zł) na rachunek bankowy wskazany przez wnioskodawcę, a należący do M. C. (k. 54, k. 56, k. 59). Wypłacone odsetki obejmowały okres od dnia 8.05.2008 r. do dnia 8.01.2015 r. (k. 61) i są to odsetki bankowe, naliczane zgodnie z obowiązującą stopą procentową w banku, z tym, że w latach 2008 r. do 30.03.2010 r. konto sum depozytowych Sądu Rejonowego w G. nie było oprocentowane (k. 73-74).

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 552a § 2 kpk roszczenie o odszkodowanie lub zadośćuczynienie, o którym mowa w § 1, przysługuje także oskarżonemu w razie skazania z tytułu niezasadnego wykonywania środków zapobiegawczych lub zabezpieczenia majątkowego w zakresie, w jakim z uwagi na rodzaj i rozmiar orzeczonych kar lub środków karnych nie można było zaliczyć na ich poczet okresów wykonywania odpowiednich środków zapobiegawczych podlegających takiemu zaliczeniu lub w pełni wykorzystać zastosowanego zabezpieczenia majątkowego.

Wystąpienie z roszczeniem o odszkodowanie lub zadośćuczynienie z tytułu niezasadnego wykonania środków przymusu jest możliwe także w sytuacji, gdy w danej sprawie zapada **wyrok skazujący albo warunkowo umarzający postępowanie**. Ustawodawca zastrzega jednak, że może to nastąpić wyłącznie po spełnieniu

dwóch warunków. Pierwszym jest orzeczenie w stosunku do oskarżonego **środka zapobiegawczego lub zabezpieczenia majątkowego**. Drugim warunkiem możliwości dochodzenia roszczeń o odszkodowanie lub zadośćuczynienie jest **niezaliczenie w całości okresu stosowania środków zapobiegawczych** na poczet orzeczonych kar lub środków karnych albo **niewykorzystanie w pełni zastosowanego zabezpieczenia majątkowego** (Kodeks postępowania karnego. Komentarz pod red. prof. dr hab. Jerzy Skorupka, rok wydania 2015, wydawnictwo: C.H.Beck).

Wskazać należy, iż w omawianej sprawie na skutek uchylenia sprawy przez sąd odwoławczy i przekazania do ponownego rozpoznania D. B. został skazywany wyrokiem Sądu I instancji dwukrotnie. Zarówno podczas pierwszego jak i ponownego rozpoznania D. B. w ostateczności został skazany przez Sąd I instancji na karę grzywny, co było uzasadnione treścią zarzutów stawianych oskarżonemu (art.33 § 2 kk). W przypadku pierwszego wyroku jaki zapadł względem D. B. (sygn. akt III K 1005/08) wymierzono mu karę łączną grzywny w wymiarze 120 stawek dziennych w kwocie po 30 zł, co daje kwotę 3600 zł, a zatem przewyższającą wysokość zabezpieczenia. W przypadku drugiego wyroku skazującego (sygn. akt IX K 781/11) D. B. wymierzono karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych w kwocie po 10 zł każda, co daje kwotę 800 zł. Wyrok ten został zaskarżony i ostatecznie prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 13.05.2014 r., sygn. akt VI Ka 14/14 zaskarżony wyrok został zmieniony w ten sposób, że uchylono orzeczenie o karze grzywny. Z tegoż względu następnie zgodnie z art. 294 § 1 kpk zapadło postanowienie o stwierdzeniu upadku zastosowanego zabezpieczenia majątkowego. W wykonaniu tego postanowienia zarządzeniem z dnia 30.12.2014 r., zarządzono zwrot zabezpieczenia majątkowego, co nastąpiło w dniu 8.01.2015 r.

Reasumując w toku niniejszego postępowania aż do czasu jego prawomocnego zakończenia rzeczony zabezpieczenie majątkowe stosowane było zgodnie z prawem, a z racji stawianych wnioskodawcy, było ono uzasadnione, gdyż groziła mu realnie kara grzywny świetle brzmienia art. 33 § 2 kk. Co więcej wobec wnioskodawcy dwukrotnie zapadły wyroki orzekające karę grzywny, co również na tym etapie postępowania przesądza, o braku zasadności roszczenia wnioskodawcy o odszkodowanie. Dopiero bowiem prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 13.05.2014 r., sygn. akt VI Ka 14/14 orzeczenie o karze grzywny zostało uchylone. W tym też dopiero momencie ustały przesłanki stosowania wobec wnioskodawcy zabezpieczenia majątkowego, które upadło, co zostało stwierdzone postanowieniem, a w konsekwencji zabezpieczone mienie wnioskodawcy zostało mu niezwłocznie zwrócone, wraz z zgromadzonymi odsetkami bankowymi w związku z przechowywaniem ich na oprocentowanym rachunku bankowym począwszy od 2010 r. (co zostało szczegółowo opisane przez Oddział (...) Sądu Rejonowego w G. pismo k. 73-74).

Mając na uwadze powyższe zdaniem Sądu wniosek D. B. nie zasługiwał na uwzględnienie i podlegał oddaleniu jako niezasadny.

W toku postępowania wnioskodawca korzystał z pomocy pełnomocnika ustanowionego z urzędu w osobie adw. P. G.. Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika wnioskodawcy kwotę 168 zł plus podatek VAT w wysokości 23%, łącznie kwotę 206,64 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu.

Na podstawie art. 554 § 4 k.p.k. kosztami postępowania Sąd obciążył Skarb Państwa.